

آلدسترونیسم(۱)

نگارش

دکتر رضا قریب

در این سال‌های اخیر توجه مخصوص به آلدسترن(۲)، طرز تشکیل و ترشح، اهمیت شیمیائی و بالینی آن مبدول شده است. مقالات متعدد ولی پراکنده درخصوص این هرمن و وظایف آن، متابولیسم و فیزیولوژی و بالاخره تظاهرات بالینی ناشی از آن دیده یافته اند. منظور نگارنده از این مختصر جمع آوری این اطلاعات پراکنده و تدوین جزوء است که برای هرپزشک بتواند بصورت یک مأخذ سریع و سهل‌الحصولی مورد استفاده قرار گیرد. بدیهی است که این مقاله خواننده را از بررسی و مطالعه نکات و کشفیات جدیدتر در این بیماری و هرمن وابسته به آن مستغنى نخواهد کرد.

در سال ۱۹۵۲ میلادی، هرمنی از غده فوق‌کلیوی برای اولین بار تهییه گردید که اثرش در کنترل سدیم و پیتاسیم سرم خون ۲۵ هرتیبه قوی‌تر از Doca بوده و بنام آلدسترن موسوم شد. اختلافی که این هرمن با این هرمن‌های مکتب از قسمت فشری غده فوق‌کلیوی دارد در وجود گروه آلدئید(۳) روی کربن ۱۸ میباشد. چنین ساختمانی در هیچ یک از ستروئیدهای متداول دیده نمیشود و اصل قدرت فوق العاده آلدسترن در احتیاط نمک در خون را منسوب بدان مینهایند. آلدسترن همچنین دارای یک OH روی کربن ۱۱ میباشد و از این لحاظ مشابه هیدروکرتیزن(۴) و مغایر است. اثر این OH باعث کیفیت‌قندسازی(۵) این هرمن میباشد.

۱- Aldosteronism

۲- Aldehyde

۳- Glucocorticoid effect

۴- Aldosteron

۵- Hydrocortisone

مقدار جازی این هر من در خون در حدود ۱۵ ر.تا ۴۳ ر. میکرو گرم در هر ۱۰۰ سانتیمتر مکعب پلاسم است. تشکیل آلدسترن در روز تخمیناً ۱۸۰ میکرو گرم میباشد. لذا فوراً مشاهده میگردد که یکی از اشکالات موجود در اندازه گیری این هر من و توسعه تجارب بالینی قلت آلدسترن است در جریان خون. آلدسترن از طریق کلیه بصورت ترکیب باساخ عنانصر یا آزادانه دفع میگردد و مقدار آن در ۲۴ ساعت ۲ تا ۶ میکرو گرم میباشد.

طرق متعددی برای اندازه گیری آلدسترن پیشنهاد شده است. تفصیل آنها هم از خوصله این مختصر خارج است وهم نگارنده به تکنیک های آزمایشگاهی آن آشنائی ندارد. فقط برای تکمیل این مبحث بذکر اسمی آنها مبادرت خواهد شد. یکی کروماتو گرافی (۱) و دیگری استعمال ایزو توب (۲) است. روش اول بیشتر در میوکلینیک بکار میروند و حساسیت آن تا کشف ۱ ر. میکرو گرم آلدسترن در خون یا ادرار میباشد.

اثر آلدسترن روی سدیم، پتاسیم و قندخون - آلدسترن موجب احتباس سدیم می گردد و محل تأثیر آن احتمالاً در روی سلول های قسمت دور (۳) لوله ادراری است. بدین ترتیب که یکین هیدروژن از سلول خارج شده و یک اتم سدیم بداخل سلول رسوخ مینماید. شاید همین مکانیسم بین سدیم و پتاسیم نیز حکمفرما باشد که در نتیجه آن مقداری پتاسیم از راه ادرار دفع و مقدار بیشتری سدیم در بدن مختسب می گردد. پس بنابر این اثر اصلی آلدسترن حفظ سدیم و دفع پتاسیم است. بی احتباس سدیم مقداری آب نیز در بدن ذخیره می گردد و لذا حجم خون افزایش میباشد. آلدسترن همچنین موجب نقصان غلظت سدیم و افزایش پتاسیم براقت می گردد.

آلدسترن مانند هیدرو کرتی زن باعث ازدیاد قندخون میشود. ولی چون مقدار آلدسترن بی هیدرو کرتی زن است لذا هیپر گلیسمی ناشی از آن ناچیز میباشد.

مکانیسم ترشح آلدسترن و تنظیم آن - طرز ترشح این هرمن هنوز بطور قطع شناخته نشده است . یک سلسله عوامل مختلف در چگونگی ترشح آلدسترن مؤثراند :

۱- غده هیپوفیز :

الف - ACTH : عقیده جاری براین است که ACTH اثر محسوس در ترشح آلدسترن ندارد گواینکه تجارت بعضی از مفحصلین ثابت کرده که پس از تجویز ACTH مقدار آلدسترن ادرار افزایش می‌یابد ولی اگر این کیفیت را با افزایش ۱۷ کتوستروئید (۱) پس از استعمال ACTH قیاس کنیم فوراً معلوم می‌شود که مقدار آلدسترن خیلی ناچیز می‌یابشد .

ب - هرمن رشد (۲) - تحریق این هرمن نزد افرادی که به نارسائی عملی هیپوفیز (۳) دچار نده موجب افزایش دفع آلدسترن در ادرار می‌شود ولی هنوز معلوم نشده که چنین کیفیتی اثر مستقیم هرمن رشد است یا عوامل دیگر در آن دخیل‌اند .

۲- اثر سدیم و پتاسیم :

اثر این دو عنصر در ترشح آلدسترن بطور تفصیل بررسی شده است . فقر سدیم موجب ازدیاد آلدسترن در خون و ریدی غده فوق کلیوی و دفع آن از کلیه می‌شود . تزايد غلظت سدیم خون باعث نقصان ترشح آلدسترن می‌گردد . ازدیاد مقدار پتاسیم خون سبب افزایش آلدسترن می‌شود و کمبود پتاسیم همراه نقصان آلدسترن در خون و ریدی غده فوق کلیوی است .

۳- حجم‌مایع خارج سلولی :

احتمالاً راه تأثیر سدیم و پتاسیم روی ترشح آلدسترن از طریق مایع خارج سلولی می‌یابد . نقصان مایع خارج سلولی موجب ازدیاد ترشح آلدسترن و افزایش مایع خارج سلولی باعث تقلیل ترشح هرمن می‌شود . کمبود آب بدن یا دیابتیزمه (۴) سبب ازدیاد ترشح آلدسترن می‌شود با وجود اینکه مقدار سدیم سرم افزایش یافته است (البته این ازدیاد سدیم نسبی می‌یابد) .

روی تجاربی که در حیوانات شده بنظر می‌آید که هر کثری در دیانسفال^(۱) وجود دارد که مسئول نظم آب و املاح بدن و بطور غیر مستقیم ترشح آلدسترن می‌باشد.

آلدسترنیسم اولیه (۲) - کان^(۳) در سال ۱۹۵۵ برای اولین بار این بیماری را شرح داد. نامبرده معالج زنی ۴۳ ساله بود که برای مدت ۷ سال از ضعف عضلات، سپاسم و فلچ عضلانی بطور متناوب شکایت می‌نمود. منیضم هزبور همچنین بازدید از فشار خون مبتلی و سدیم خونش افزایش یافته بود. ادرارش قلیائی با وزن مخصوص کم و حاوی مختصری آلبومین و مقدار کثیری آلدسترن بود. شش هفته بعد توموری بقطیر ۴ سانتیمتر از غده فوق کلیوی راست جدا گردید و علائم بالینی و آزمایشگاهی بحال طبیعی عودت پیدا نمود.

شش هفته پس از اینکه کان این سندروم را گزارش داد، هر پیش دیگر توسط اطباء دیگر تشخیص داده شد و تا حال حاضر ۵۰ بیمار کلاً گزارش داده شده است. از این ۵۰ مورد ۴ بیمار طفل بوده‌اند.

علائم بالینی این سندروم بقرار زیر است:

۱- فلچ وضعی عضلات که بطور متناوب مزاحم بیمار می‌گردد.

۲- شدت مقادیر زیاد هایعات و بهمان ترتیب ازدیاد دفع ادرار.

۳- فقدان ورم.

۴- تنفسی.

۵- ازدیاد فشار خون.

۶- اختلالات الکترولیت‌های خون.

الف - کمبود پتاسیم.

ب - ازدیاد سدیم. گاهی سدیم طبیعی است.

ج - نقصان کلرور و بالنتیجه آلکالوز^(۴).

آلدسترونیسم(۱)

نگارش

دکتر رضا قریب

در این سال‌های اخیر توجه مخصوص به آلدسترن(۲)، طرز تشکیل و ترشح، اهمیت شیمیائی و بالینی آن مبدول شده است. مقالات متعدد ولی پراکنده درخصوص این هرمن و وظایف آن، متابولیسم و فیزیولوژی و بالاخره تظاهرات بالینی ناشی از آن دیده یافته اند. منظور نگارنده از این مختصر جمع آوری این اطلاعات پراکنده و تدوین جزوء است که برای هرپزشک بتواند بصورت یک مأخذ سریع و سهل‌الحصولی مورد استفاده قرار گیرد. بدیهی است که این مقاله خواننده را از بررسی و مطالعه نکات و کشفیات جدیدتر در این بیماری و هرمن وابسته به آن مستغنى نخواهد کرد.

در سال ۱۹۵۲ میلادی، هرمنی از غده فوق‌کلیوی برای اولین بار تهییه گردید که اثرش در کنترل سدیم و پیتاسیم سرم خون ۲۵ هرتیبه قوی‌تر از Doca بوده و بنام آلدسترن موسوم شد. اختلافی که این هرمن با این هرمن‌های مکتب از قسمت فشری غده فوق‌کلیوی دارد در وجود گروه آلدئید(۳) روی کربن ۱۸ میباشد. چنین ساختمانی در هیچ یک از ستروئیدهای متداول دیده نمیشود و اصل قدرت فوق العاده آلدسترن در احتیاط نمک در خون را منسوب بدان مینهایند. آلدسترن همچنین دارای یک OH روی کربن ۱۱ میباشد و از این لحاظ مشابه هیدروکرتیزن(۴) و مغایر است. اثر این OH باعث کیفیت‌قندسازی(۵) این هرمن میباشد.

۱- Aldosteronism

۲- Aldehyde

۳- Glucocorticoid effect

۴- Aldosteron

۵- Hydrocortisone

مقدار جازی این هر من در خون در حدود ۱۵ ر.تا ۴۳ ر. میکرو گرم در هر ۱۰۰ سانتیمتر مکعب پلاسم است. تشکیل آلدسترن در روز تخمیناً ۱۸۰ میکرو گرم میباشد. لذا فوراً مشاهده میگردد که یکی از اشکالات موجود در اندازه گیری این هر من و توسعه تجارب بالینی قلت آلدسترن است در جریان خون. آلدسترن از طریق کلیه بصورت ترکیب باساخ عنانصر یا آزادانه دفع میگردد و مقدار آن در ۲۴ ساعت ۲ تا ۶ میکرو گرم میباشد.

طرق متعددی برای اندازه گیری آلدسترن پیشنهاد شده است. تفصیل آنها هم از خوصله این مختصر خارج است وهم نگارنده به تکنیک های آزمایشگاهی آن آشنائی ندارد. فقط برای تکمیل این مبحث بذکر اسمی آنها مبادرت خواهد شد. یکی کروماتو گرافی (۱) و دیگری استعمال ایزو توب (۲) است. روش اول بیشتر در میوکلینیک بکار میروند و حساسیت آن تا کشف ۱ ر. میکرو گرم آلدسترن در خون یا ادرار میباشد.

اثر آلدسترن روی سدیم، پتاسیم و قندخون - آلدسترن موجب احتباس سدیم می گردد و محل تأثیر آن احتمالاً در روی سلول های قسمت دور (۳) لوله ادراری است. بدین ترتیب که یکین هیدروژن از سلول خارج شده و یک اتم سدیم بداخل سلول رسوخ مینماید. شاید همین مکانیسم بین سدیم و پتاسیم نیز حکمفرما باشد که در نتیجه آن مقداری پتاسیم از راه ادرار دفع و مقدار بیشتری سدیم در بدن مختسب می گردد. پس بنابر این اثر اصلی آلدسترن حفظ سدیم و دفع پتاسیم است. بی احتباس سدیم مقداری آب نیز در بدن ذخیره می گردد و لذا حجم خون افزایش میباشد. آلدسترن همچنین موجب نقصان غلظت سدیم و افزایش پتاسیم براقت می گردد.

آلدسترن مانند هیدرو کرتی زن باعث ازدیاد قندخون میشود. ولی چون مقدار آلدسترن بی هیدرو کرتی زن است لذا هیپر گلیسمی ناشی از آن ناچیز میباشد.

مکانیسم ترشح آلدسترن و تنظیم آن - طرز ترشح این هرمن هنوز بطور قطع شناخته نشده است . یک سلسله عوامل مختلف در چگونگی ترشح آلدسترن مؤثراند :

۱- غده هیپوفیز :

الف - ACTH : عقیده جاری براین است که ACTH اثر محسوس در ترشح آلدسترن ندارد گواینکه تجارت بعضی از مفحصلین ثابت کرده که پس از تجویز ACTH مقدار آلدسترن ادرار افزایش می‌یابد ولی اگر این کیفیت را با افزایش ۱۷ کتوستروئید (۱) پس از استعمال ACTH قیاس کنیم فوراً معلوم می‌شود که مقدار آلدسترن خیلی ناچیز می‌یابشد .

ب - هرمن رشد (۲) - تحریق این هرمن نزد افرادی که به نارسائی عملی هیپوفیز (۳) دچار ند موجب افزایش دفع آلدسترن در ادرار می‌شود ولی هنوز معلوم نشده که چنین کیفیتی اثر مستقیم هرمن رشد است یا عوامل دیگر در آن دخیل اند .

۲- اثر سدیم و پتاسیم :

اثر این دو عنصر در ترشح آلدسترن بطور تفصیل بررسی شده است . فقر سدیم موجب ازدیاد آلدسترن در خون و ریدی غده فوق کلیوی و دفع آن از کلیه می‌شود . تزايد غلظت سدیم خون باعث نقصان ترشح آلدسترن می‌گردد . ازدیاد مقدار پتاسیم خون سبب افزایش آلدسترن می‌شود و کمبود پتاسیم همراه نقصان آلدسترن در خون و ریدی غده فوق کلیوی است .

۳- حجم مایع خارج سلولی :

احتمالاً راه تأثیر سدیم و پتاسیم روی ترشح آلدسترن از طریق مایع خارج سلولی می‌یابد . نقصان مایع خارج سلولی موجب ازدیاد ترشح آلدسترن و افزایش مایع خارج سلولی باعث تقلیل ترشح هرمن می‌شود . کمبود آب بدن یا دیابت نیزه (۴) سبب ازدیاد ترشح آلدسترن می‌شود با وجود اینکه مقدار سدیم سرم افزایش یافته است (البته این ازدیاد سدیم نسبی می‌یابد) .

روی تجاربی که در حیوانات شده بنظر می‌آید که هر کثری در دیانسفال^(۱) وجود دارد که مسئول نظم آب و املاح بدن و بطور غیر مستقیم ترشح آلدسترن می‌باشد.

آلدسترنیسم اولیه (۲) - کان^(۳) در سال ۱۹۵۵ برای اولین بار این بیماری را شرح داد. نامبرده معالج زنی ۴۳ ساله بود که برای مدت ۷ سال از ضعف عضلات، سپاسم و فلچ عضلانی بطور متناوب شکایت می‌نمود. منیضم هزبور همچنین بازدید از فشار خون مبتلی و سدیم خونش افزایش یافته بود. ادرارش قلیائی با وزن مخصوص کم و حاوی مختصری آلبومین و مقدار کثیری آلدسترن بود. شش هفته بعد توموری بقطیر ۴ سانتیمتر از غده فوق کلیوی راست جدا گردید و علائم بالینی و آزمایشگاهی بحال طبیعی عودت پیدا نمود.

شش هفته پس از اینکه کان این سندروم را گزارش داد، هر پیش دیگر توسط اطباء دیگر تشخیص داده شد و تا حال حاضر ۵۰ بیمار کلاً گزارش داده شده است. از این ۵۰ مورد ۴ بیمار طفل بوده‌اند.

علائم بالینی این سندروم بقرار زیر است:

۱- فلچ وضعی عضلات که بطور متناوب مزاحم بیمار می‌گردد.

۲- شدت مقادیر زیاد هایعات و بهمان ترتیب ازدیاد دفع ادرار.

۳- فقدان ورم.

۴- تنفسی.

۵- ازدیاد فشار خون.

۶- اختلالات الکترولیت‌های خون.

الف - کمبود پتاسیم.

ب - ازدیاد سدیم. گاهی سدیم طبیعی است.

ج - نقصان کلرور و بالنتیجه آلکالوز^(۴).

- ۷ - اختلال وظایف کلیه .
- الف - کم شدن وزن مخصوص ادرار .
- ب - آلبومین در ادرار .
- ج - اختلال در اسیدشدن ادرار .
- د - نقصان تصفیه و جریان پلاسمای دکلومرولای کلیه (۱) .
- ـ قندسازی و محصولات هر من های نرینه افزایش نیافته (۲) .
- ـ افزایش آلدسترن ادرار .
- ـ آسیب شناسی غده فوق کلیه .
- الف - آدنوم خوش خیم (غالباً) .
- ب - هیپرپلازی دو طرفی (نادرآ) تمام اطفال گزارش داده شده از این نوع بوده اند .
- ـ سرطان قشر غده فوق کلیه (فوق العاده نادر) .
- خلاصه از شرح حال و نکات تشخیص بیماری که بیشتر توسط طب اطفال دیده میشود در جدول ذیل درج نموده ایم :

نام و لقون	سال	بر حسب سن	جنس	پلی یوری دی پسی	فشار خون	اژدیاد وظایف کلیه	آلدسترن در ادرار	اوزدیاد	نقصان پیامیم	هلاحلات
کرجمر (۳)	۹	پسر	پلی	+	+	+	+	+	+	هیپرپلازی دو طرفه باستثنای ۱۰ درصد نیچ تمام د و غده برداشته شد فشار خون و الدسترن ادرار پس از جراحی طبیعی شد
بارتلر (۴)	۱۳	پسر	پلی	+	+	+	+	+	+	هیپرپلازی دو طرفه . تمام غده راست و ۴۵٪ گذاشته شد چپ برداشته شد
ملیننگر (۵)	۱۰	پسر	پلی	+	+	+	+	+	+	هیپرپلازی دو طرفه . عمل جراحی .
راناباچن (۶)	۱۷	پسر	پلی	+	+	+	+	+	+	هیپرپلازی دو طرفه . عمل جراحی .

۱- Glomerular filtration rate _Rate of plasma flow

۲- Glucocorticoid and androgenic

۳- Kretchmer

۴- Bartler

۵- Mellinger

۶- Van Buchen

اختلالات کلیوی این مرضی ناشی از کمبود پتاسیم میباشد که بطور تجربی نزد سک باثبات رسیده است . کمبود پتاسیم بعله دیگر نیز قادر به تولید ضایعات کلیوی میباشد . این ضایعات لاقل جزاً پس از اصلاح پتاسیم قابل ترمیم است . بیوپسی کلیه نیز مدلل ساخته که ضایعات موجود در این عضو مشابه ضایعاتی است که پس از کمبود پتاسیم ظاهر می گردد :

بتدریج نسیخ لیفی در کلیه بسط پیدا کرده و تابلوی نفر و سکلر و ز^(۳) نمایان میشود که بنو بنه خود بنارسانی کلیه بالاخره منتهی خواهد شد . نفر و سکلر و ز غالباً ناشی از ازدیاد فشار خون است . از طرف دیگر پیلو نفریت نیز در حضور فقر پتاسیم در انساج کلیه و دفع ادرار قلیائی با یجاد نفر و سکلر و ز و نارسانی کلیه کمک مینماید . نفر و سکلر و ز مسئول دوام اختلال وظایف کلیه و ازدیاد فشار خون پس از عمل و برداشت تومور آدرنال میباشد .

تشخیص - هر بیماری که بازدیاد فشار خون و کمبود پتاسیم در سرم مبتلی است تشخیص آلدسترنیسم باید در نظر گرفته شود . جستجوی آلدسترن در ادرار به تشخیص صحیح کمک مینماید . گاهی مقدار آلدسترن در ادرار ۲۴ ساعته طبیعی است چونکه مقدار آلدسترن در ادرار در خلال ۲۴ ساعت تغییر پذیر است گاهی ضرورت ایجاد میکند که برای اندازه گیری آلدسترن ادرار بیمار را برای چند روز تا یک هفته جمع آوری کرده و سپس به تعیین مقدار آلدسترن اقدام نموده در این موارد تقریباً همیشه اندازه آلدسترن در ادرار اگر توموری در غده فوق کلیوی که مترشح آلدسترن باشد افزایش یافته است . این بیماران غالباً اورم ندارند .

ازدیاد فشار خون و نقصان پتاسیم سرم ممکن است در بیماریهای مختلف کلیه نیز دیده شود . تشخیص افتراقی با تجویز رژیم غذائی فاقد سدیم ممکن است . در آلدسترن نیسم اولیه را محدود کردن جذب سدیم، دفع پتاسیم از کلیه تقلیل پنداشی میکند

مرض کوشینه^۱ عالم مشخص دیگری دارد که راهنمایی تشخیص خواهد بود .
نقصان پتاسیم سرم ناشی از نقصان جذب پتاسیم، استفراغ و اسهال همراه نقصان
پتاسیم در ادرار است .

آلداسترنیسم ثانوی - عبارتست از ازدیاد دفع آلداسترن در ادرار در يك سلسله امراضی که علت آنها تومور مترشح آلداسترن در غده فوق کلیوی نباشد . این بیماریها بقراز زیر اند :

الف - امراضی که همراه ورم انساج بوده و احتباس سدیم اند:

۱ - نفروز.

۲ - نارسائی قلب.

۳ - سیروز بالاست.

۴ - نقصان پروتئین خون بدون علت^(۱)

ب - امراضی که بدون ورم اند:

۱ - کمبود آب بدن^(۲) و دفع بیش از اندازه سدیم یا تحدیث جذب سدیم .

۲ - فلچ فامیلی دوره^(۳)

۳ - نفریت با دفع سدیم^(۴)

۴ - ازدیاد فشار خون بدخیم .

۵ - هیپرپلازی غده فوق کلیوی توأم با دفع املاخ^(۵)

ج - مواردی که ترشح آلداسترن و ۱۷ هیدرو کسی کورتی کوئید^(۶) تواماً

افرایش یافته:

۱ - پس از تجویز ACTH

۱ - Idiopathic hypoproteinemia

۲ - Dehydration

۲ - Familial Periodic paralysis

۴ - Sodium losing nephritis

۵ - Congenital adrenal hyperplasia of the salt losing type

۶ - ۱۷ - Hydroxycorticoid

۲- پس از آسفالو گرافی باهو (۱)

۳- هیجان.

۴- مرحله پس از اعمال جراحی.

۵- حاملگی.

۶- کوشینک سندروم.

نقصان آلدسترن - (۲) این بیماری در موارد زیر ملاحظه شده است.

۱- برداشت غده مترشح آلدسترن از آدرنال.

۲- بیماری آدیسون.

۳- متعاقب حذف دو غده فوق کلیوی توسط عمل جراحی.

۴- نارسائی حاد آدرنال.

در دو بیماری که تا بحال گزارش داده شده علائم بالینی بقرار ذیل بوده

است:

۱- سرگیجه.

۲- ضعف و خستگی.

۳- غشی.

۴- پائین آمدن فشار خون.

۵- ازدیاد پتانسیم سرم.

۶- نقصان سدیم سرم.

۷- از بین رفقن آلدسترن مترشح در ادرار یانقصان آن بطور معنی به.

در این بیماری مقدار ۱۷ کتوستروئید و یا ۱۷ هیدرو کسی کورتیکوئیدناید

کاهش پیدا کند و اثری از اختلالات کلیوی نباید موجود باشد.

رابطه آلدسترن و هیپرپلازی مادرزادی آدرنال - ارتباط این دو کیفیت

هنوز بخوبی روشن نشده است. چنانکه دیده شد اثر اولیه آلدسترن در احتیاب سدیم

در سرم خون است واژطرف دیگر میدانیم که در حدود یک ثلث از بیمارانی که به هیپرپلازی مادرزادی آدرنال چارندسیدیم را بمقادیر زیاد از طریق ادرار دفع میکنند. لذا اولین حدس این خواهد بود که در هیپرپلازی مادرزادی آدرنال مقدار آلدسترن نیز کاهش یافته است. ولی طبق بررسیهای که شده این مسئله باین سهولت حل نمیشود. مقدار آلدسترن ادرار ۶ بیمار که به هیپرپلازی آدرنال چار بودند طبیعی یا کمی بیشتر از حال طبیعی بوده است ولذا دفع سدیم ناشی از کمبود آلدسترن در هیپرپلازی آدرنال نبوده است.

BIBLIOGRAPHIE

- 1- Bartler, F.C. and Biglieri, E. G. Ann. Int. Med. 48: 647, 1958.
- 2- Buchen, (Van) F.S.P., Doorenbos, H. and Elings, H.S. Acta Endo. 23: 313, 1956.
- 3- Conn, J.W.: J. Lob. and clin. Med. 45: 6, 1955.
- 4- Farrell, G: Physiological reviews, 38: 709, 1958.
- 5- Fine, D., Meiselas, L.E., and Auerbach, T. endocrinology 17: 1005, 1957.
- 6- Gardner, L.I.: Ped. clin. North Am. p. 889, 1957.
- 7- Girond, C.J. P. and Mc coll. M.F.: Ped. clin. North Am. p.397, 1958.
- 8- Hudson, J.B., chobanian, A.V. and Relmar, A.S. New Eng. J.Med. 257: 529, 1957.
- 9- Kretchmer, J., Dickinson, A. and Karl, R. A.M.A. J. Dis. child. 94: 453, 1957.
- 10- Mattox, U.R., Mason, H.L. and Albert, A.: Proc. Saff Meet Mayo clinic 28: 569, 1953.
- 11- Mellinger, R. Therian, B.Kline, I.T., Ditzler, J.Smith, R. and Fine, G.: Henery Ford Hosp. Med. Bult. 6: 1, 1958.
- 12- Muller, A.F. and O'Conner, G.M. Boston, Little Brown 1958, pp. 232.
- 13- Simpson, S.A. and Tait, J.F. Endocrinology 50: 150, 1952.
- 14- Skanse, B. and Hökfelt. B.: Acta Endo. 28: 29, 1958.